

A 1882/presidiet

Tekijä Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä Puheenjohtajisto

Jäsen ehdotus pohjoismaisesta varmuusvarastosta kriisitilanteita varten**Ehdotus**

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että laaditaan selvitys mahdollisuudesta perustaa yhteinen varmuusvarasto esimerkiksi suojarusteita, lääkkeitä ja elintarvikkeita varten.

Taustaa

Parhaillaan riehuvalla koronapandemialla on ollut tuhoisat seuraukset kaikkialla maailmassa. Se on pakottanut niin yksittäiset henkilöt kuin kokonaiset yhteiskunnatkin sopeutumaan tilanteeseen. Pandemia on paljastanut vakavia puutteita maiden kriisivalmiudessa.

Kun Pohjoismaiden neuvosto hyväksyi yhteiskuntaturvallisuusstrategian 2019, emme tiedäneet, miten ajankohtaiseksi se osoittautuisi. Sekä Pohjoismaiden hallitusten että Pohjoismaiden ministerineuvoston on nyt aika ottaa käyttöön Pohjoismaiden neuvoston jo yhteiskuntaturvallisuusstrategiassa antamat suositukset ja ryhtyä toimiin pohjoismaisen kriisivalmiuden parantamiseksi.

Yksi esille tulleista ilmeisimmistä epäkohdista oli pandemian alkuvaiheessa terveydenhuollon henkilöstöltä puuttuvat asianmukaiset suojarusteet. Nyt maailmanlaajuinen ongelma on riittämätön rokotetuotanto. Eri tyyppisissä kriiseissä pula saattaa koskea varaosia, elintarvikkeita yms. Kriiseihin varautuminen edellyttää pohjoismaista yhteistyötä.

Siviilikriisinhallinta ja huoltovarmuus on järjestetty Pohjoismaissa eri tavoin. Suomessa on hyvätasoinen huoltovarmuusstrategia sekä elintarvikkeiden varmuusvarasto. Ruotsissa varmuusvarasto purettiin kylmän sodan jälkeen, eikä maassa tällä hetkellä ole riittävää valmiutta vakavan kriisin varalle. Oman varmuusvaraston hankkiminen nopealla aikataululla tulisi maille todennäköisesti hyvin kalliiksi. Vaikka kussakin maassa tulisi pyrkiä elintarvikkeiden ja muiden yhteiskunnan toiminnan kannalta tärkeiden hyödykkeiden kansallisten varmuusvarastojen rakentamiseen, asia voitaisiin ratkaista Pohjoismaiden yhteisellä varmuusvarastolla.

Pohjoismaiden yhteiskuntaturvallisuusstrategiassa Pohjoismaiden hallituksia kehoitetaan tekemään yhteistyötä lääkkeiden ja muiden terveydenhuollon tarvikkeiden saatavuuden varmistamiseksi. Lisäksi strategiassa todetaan, että Pohjoismaiden elintarvikehuollolle on tehtävä vaikutustenarviointi vakavan kriisin varalta. Yhteisen varmuusvaraston mahdollisuutta tulee selvittää ratkaisuna näihin molempiin haasteisiin Pohjoismaiden siviilikriisinhallinnassa ja huoltovarmuudessa.

Pohjolan vihreä vasemmisto katsoo, että Pohjoismaiden ministerineuvoston on tehtävä selvitys mahdollisuuksista aloittaa varmuusvarastoihin liittyvä yhteistyö ja kartoittaa sen tuoma pohjoismainen hyöty. Selvityksen avulla voidaan saada selville, millaisia tarvikkeita ja varusteita yhteisessä varastossa tulee pitää ja miten varastointi voitaisiin parhaiten toteuttaa.

Pohjolassa 12. huhtikuuta 2021

Christian Juhl (EL)

Daniel Riazat (V)

Freddy André Øvstegård (SV)

Høgni Hoydal (T)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Lorena Delgado Varas (V)

Rasmus Nordqvist (SF)

Sofia Geisler (IA)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)

Veronika Honkasalo (vas.)